

О. П. Корусь

Сорокін Олександр Дмитрович

СОРОКІН Олександр Дмитрович (15(28). 12. 1909, Одеса — 13. 04. 1981, Київ) — художник-кераміст, фарфорист, скульптор. Член НСХУ (1961). Закінчив Одеський художній інститут (1935; викладачі [М. Жук](#), [О. Шовкуненко](#), [Ж. Діндо](#)). Працював креслярем у конторі «Одеспайбуд» (1928—30); художником, скульптором, автором форм та формувальником на Київському керамічному заводі тресту «Укрфарфорфаянс» (1936—43); на Київському експериментальному кераміко-художньому заводі (КЕКХЗ, 1945—80, з перервами): 1948—55 — головний художник. Член Республіканської художньої ради тресту «Укрфарфорфаянс». Створював унікальні подарункові вироби та зразки для серійного виробництва, столові, чайні та кавові сервізи, набори для сніданку, лікерники та фляги, сувеніри, біжутерію, предмети побуту (футляри для годинника, лампи, чорнильні прибори, туалетні набори, скриньки та мініатюрні флакони для парфумів). Автор великої кількості декоративних ваз, зокрема й монументальних, унікальні зразки яких оздоблювали портретами вождів і використовували як представницькі подарунки. Вази для масового виробництва часто прикрашали розміщеними в овальних резервах фотокерамічними портретами письменників (Т. Шевченка, І. Франка), краєвидами з монументами й пам'ятками архітектури Києва (пам'ятник Б. Хмельницькому, будівля Кабінету Міністрів України), петриківським орнаментом, виконаним майстрами народної творчості *М. Тимченко, Г. Павленко-Черниченко*. Розроблені ним форми виробів вирізняються гармонійною пропорційністю, лаконічністю та шляхетністю. Один із перших на КЕКХЗ моделював фарфорову пластику («Вишивальниця», «На камені»; обидві — 1946), футляр для годинника зі скульптурною композицією «Народне господарство», 1957). Як досвідченого знавця технології виготовлення та декорування виробів, його запрошували налагоджувати

виробництво на інших фарфорових заводах України. Займався й декоративним розписом на фарфорі, створював малюнки для розпису та деколі, виконував роботи до виставок — розпис ваз і декоративних блюд. Майстерно володів технікою підполив'яного розпису (особливо примітні зразки ваз, блюд і флаконів з квітковими мотивами в орієнтальному стилі, близькому до японського фарфору імари) й допомагав запроваджувати його прийоми на інших підприємствах України. Учасник всеукраїнських, всесоюзних, міжнародних виставок-ярмарків від 1939. Подарункові вироби й посудні форми його авторства неодноразово відзначали на Всесоюзних художньо-технічних радах фарфорово-фаянсової промисловості як найкращі зразки. Творчий доробок С. — приклад осмислення традицій східноазійського та західноєвропейського мистецтва фарфору. Колекція творів майстра (понад 100 робіт) зберігається в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва, Національному музеї Т. Шевченка (обидва — Київ), Музеї етнографії та художнього промислу (Львів).

Фотоілюстрації

Основні твори

розпис вази з портретом Т. Шевченка (1938); декоративні блюда — «Есмеральда», «Гопак» (обидва — 1945), «Дружба» (1957); скульптура — лікерник «240» (1956), сувенірна фляга «Київ» (1971); сервізи — чайний «Київ», кавовий (обидва — 1960); вази — з портретом Т. Шевченка (співавт. М. Тимченко і В. Полева, 1964), «Свою Україну любіть» (співавт. В. Лапін).

Рекомендована література

1. Школьна О. В. Київський художній фарфор ХХ ст. К., 2011.

Бібліографічний опис:

Сорокін Олександр Дмитрович / О. П. Корусь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879609>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).